

ARAP EDEBİYATI ÖYKÜLERİ

Editörler:

Prof. Dr. Musa Yıldız

Doç. Dr. Murat Özcan

Hece Yayınları: 714
Seçki

©Hece Yayınları

Editör
İbrahim Demirci

Birinci Basım
Kasım 2023

Kapak Tasarımı
www.sarakusta.com.tr

Teknik Hazırlık
www.hece.com.tr

ISBN: 978-625-6610-04-0

Baskı

Emsal Matbaa Tanıtım Hizmetleri San. ve Ltd. Şti.
Sertifika No: 46753

HECE Basın Yayın Reklamcılık San. Tic. Ltd. Şti.
Konur Sokak No: 39/1-2 Kızılay-Çankaya/Ankara
T: (0 312) 419 69 13 F: (0 312) 419 69 14
e-posta: hece@hece.com.tr
Sertifika No: 17672

© Eserin bütünüyle ya da kısmen fotokopisinin çekilmesi, mekanik ya da elektronik araçlarla çoğaltılması, kopyalanarak internette ya da herhangi bir veri saklama cihazında bulundurulması, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun hükümlerine aykırıdır ve hak sahiplerinin maddi ve manevi haklarının çiğnenmesi anlamına geldiği için suç oluşturmaktadır.

İÇİNDEKİLER

Kıbrıslı Adam/Tayyib Salih/Çeviren: Rahmi Er /	7
Tandır/Fuâd Et-Tekerli/Çeviren: Musa Yıldız /	17
Mumyanın Dirilişi/Necib Mahfuz/Çeviren: Murat Özcan /	23
Kara Bir Gece/Tevfik El-Hakim/Çeviren: Gürkan Dağbaşı /	39
Sekiz Dakika/Ghassan Kenafâni/Çeviren: Meryem Melike Güngenci /	45
Mayısın Ortası/Ghassan Kenafâni/Çeviren: Abdulmuttalip Işıdan /	53
Girdap/Ghassan Kenafâni/Çeviren: Kübra Kilci /	59
Diploma/Yusuf İdris/Çeviren: Ayşe İspir Kurun /	65
Gökyüzünden Bir Sofra/Yusuf İdris/Çeviren: Tülin Arslan /	71
Öğretmen/Ali Tantâvi/Çeviren: Arife Eray /	81
Üç Damla Gözyaşı/İmîli Nasrallah/Çeviren: Gül Şen Yaman /	87
Cesur/Necib El-Kilâni/Çeviren: Halil İbrahim Şanverdi /	93
Belki de Gelmedi/Abdurrahman Münif/Çeviren: Gülfem Kurt /	101
Yetim/Mustafa Lutfi Menfelûti/Çeviren: İsmail Selim /	107
Parkta Oturan Adamın Bekleyişi/Radvâ 'Âşûr/Çeviren: Kübra Kilci /	117
Sıradışı Bir Parkta/Bahâ Tahir/Çeviren: Yasin Murat Demir /	121
Yasemin'in Annesi/Yakup Eş-Şârûni/Çeviren: Murat Özcan /	133
İki Yetim/Ali Tantâvi/Çeviren: Zeynep Arkan /	135
Ona Eziyet Etmeyin!/Muhammed El-Asmi/Çeviren: Muhammed Kurt /	145
Kaynakça /	155

KIBRISLI ADAM

Tayyib Salih*
Çeviren: Rahmi Er

Temmuzda Lefkoşa, sanki Hartum'un Şam'ın yerini almış hâli. Caddeler, tıpkı İngiliz usulü; çöl, aynen Hartum'un çölü. Ancak o saba rüzgârıyla batı rüzgârı arasındaki mücadele, tıpkı Şam'dan hatırladığım gibi. Bütün o kanlara rağmen tepeden turnağa bir İngiliz kenti. Helenistik izler taşıyan bir ülke beklentisinde olduğum için şoke oldum. Ancak adam, bu düşünceyi tamamlamama izin vermedi. Gelip yüzme havuzunun kenarında yanıma oturdu, hafif bir bakışın ardından kendisine bir fincan kahve getirdiler. Sanki randevulaşmışız gibi hemen bana dönerek dedi ki:

“Turist misiniz?”

“Evet”, dedim.

Ne manaya geldiğini anlayamadığım bir ses çıkarttı, sanki benim gibi birinin Lefkoşa'da turist olarak bulunmaya lâayık olmadığını, ya da Lefkoşa'nın benim gibi birinin orada turist olarak bulunmasına değmediğini söylüyor gibiydi.

Bakışlarımı ondan çevirip bir kadını incelemeye koyuldum. Yüzü tıpkı Rufail meleğinin yüzü, vücudu tıpkı Hokand kadınlarının vücudu gibiydi. O eşi miydi, yoksa başka bir kadın mıydı? Hemen eşinin başka bir kadın olduğunu anladım, çünkü adam

* Salih, Tayyib. (1996). el-'Amâlu'l-Kâmile, *er-Raculu'l-Kubrîsi*, Dâru'l-'Avde, Beyrut.

bütün benliğiyle melek yüzlü, dünyevî vücutlu kadına bakıyordu. Kıbrıslı arkadaşım düşüncelerimin akışını tekrar keserek:

“Nerelisin?” diye sordu.

“Sudanlıyım.”

“Ne iş yapıyorsunuz?”

“Devlet memuruyum.”

Tekrar o garip ses. Ama bu sefer anlamı çok açıktı. Demek istiyordu ki, ben, Sudan ve devlet, ne diyeyim? Gülümsedim, çünkü devletin kucacağı her hâlükârda geniştir ve aslında ben de devlet memuru değilim.

Hiçbir münasebeti yokken, güzel bir İngilizceyle dedi ki:

“Benim bir fabrikam var.”

“Doğru mu söylüyorsun?”

“Bayan giyimi üzerine.”

“Güzel.”

“Büyük bir servet edindim. Köle gibi çalıştım. Bir servet sahibi oldum. Şimdi çalışmıyorum. Zamanımın tümünü yatakta geçiriyorum.”

“Uyuyor musun?”

“Uyuyor muyum? Şaka yapıyor olmalısın. Adam yatakta ne yapar? Eğlenir.

Çıkar, iner. Birbiri ardına. Bütün gün.”

“Yorulmuyor musun?”

“Şaka yapıyorsun. Baksana bana, kaç yaşındayım dersin!”

Bazen elli, bazen yetmiş. Ama ona yardımcı olmak istemedim ve:

“Yetmiş” dedim.

Beklediğim gibi bundan rahatsız olmadı, ama keh keh güler-
rek:

“Aslında yetmiş beş ama kimse, ellinin üzerinde olabileceğimi düşünmez, doğruyu söyle.”

“İstiyorsan elli olsun.”

“Peki neden böyle?”

“Spor yapıyorsundur?”

“Evet. Yatakta. Çıkıyorum, iniyorum. Beyazı, siyahı, kızılı,

sarışını. Her renkten. Avrupalı kadınlar, Zenciler, Hintli, Arap ve Yahudi kadınları. Müslümanlar, Hıristiyanlar ve Budistler. Bütün dinlerden.”

“Sen dinlerin yasaklamalarından kendini sıyrırmış bir adamsın.”

“Evet, yatakta öyle.”

“Peki dışarıda nasılsın?”

“Yahudilerden tiksiniyorum.”

“Yahudilerden niçin tiksiniyorsun?”

“Öylesine, Allah rızası için. Ayrıca onlar maharetle oynuyorlar.”

“Neyi?”

“Ölüm oyununu. Yüzyıllardır oynuyorlar.”

“Bu seni neden öfkeliendiriyor?”

“Çünkü ben... Çünkü ben... Önemli değil.”

“Yenilmiyorlar mı?”

“Hepsi, yavaş yavaş kaynatarak, işin sonunda, Godot beklentisi içinde teslim oluyorlar.”

“Ya kadınları?”

“Yatakta onlardan daha iyisi yok. Onlardan ne kadar çok nefret edersen, kadınlarından o kadar çok zevk alıyorsun. Onlar benim, seçilmiş halkım.”

“Ya Amerika zencileri!”

Onlarla olan ilişkim, tiksinti derecesine varmadı. Onlara daha çok dikkat etmem gerekiyor.”

“Ya Araplara ne dersin?”

“Ya güldürüyorlar ya da ağlatıyorlar, kolayca teslim oluyorlar, en azından bu günlerde. Onlarla oyun pek keyifli değil. Çünkü tek taraflı.”

Düşündüm şayet Kıbrıs’ı Araplar istemiş olsalardı ve şayet Belfour Antlaşması onlara burayı vaad etmiş olsaydı.

Kıbrıslı adam büyük bir kahkaha atarak dedi ki:

“Kadın ömrü uzatır. Adam, olduğundan en az yirmi yaş daha genç göstermeli. Marifet burada işte.”

“Ölümü oyuna mı getiriyorsun?”

“Ölüm de nedir ki? Seninle tesadüfen bulunan bir kişi; seninle oturur, şimdi seninle oturduğumuz gibi; seninle eneden konaya konuşur, belki havadan, belki kadınlardan, belki de finans piyasasındaki hisselerin fiyatlarından. Sonra seni nazik bir şekilde kapıya kadar götürür. Kapıyı açar ve sana çıkışı gösterir.

Bundan sonrasını da bilmezsin.”

Bir an sanki kara bir bulut o mekânın üzerini kaplamış gibi oldu. Ama ben o an okların atıldığını ve Kıbrıslı adamın benimle tehlikeli bir oyun oynadığını bilmiyordum.

Kahkaha dalgası genişleyerek beni de kuşattı. Oturduğumdan itibaren yakınlık hissettiğim tatlı bir aileydi. Babanın yüzü gülekti. Annenin İngilizlere özgü sesi, tıpkı Elizabeth’in asil gitar tellerinden yaptığı beste gibiydi. Dört kız çocuğundan en büyüğü, on iki yaşını geçmiyordu. Yüzme havuzuna giriyorlar, çıkıyorlar, gülüyorlar, anne-babalarıyla şakalaşıyorlar ve gülüyorlardı. Bana gülümsüyorlar, mutluluk çemberini beni de içine alacak şekilde genişletiyorlardı. Babanın yüzünde, tam beni kendi meclislerine davet etmek üzere olduğunu gösteren bir ifade gördüğüm anda, tam o anda, Kıbrıslı adam yanıma çıkageldi. Büyük kız kalkıp müthiş bir çeviklikle yüzme havuzuna doğru birkaç adım attı. Kıbrıslı adam dedi ki –tam bu sırada kızcağız da sanki gizli bir güç kendisini durdurmuş gibi olduğu yerde duruvermişti–:

“Bu kız için yüz Sterlin öderim.”

Ürpermiş bir hâlde ona sordum:

“Niye?”

Kıbrıslı adam, koluyla çok çirkin bir işaret yaptı.

Tam o sırada kızcağız düşerek yüzükoyun taşın üzerine kapaklandı. Alnı yarıldı. Temiz kalpli ailesi, tıpkı ürkmüş kuşlar gibi fırlayıp kızın etrafını çevirdi. Büyük bir tiksinti duyarak hemen adamın yanından kalktım ve uzak bir masaya geçtim. Beyrut’taki kızlarım ve anneleri aklıma geldi ve öfkelen dim. Bu güzel ailenin bireyleri, üzgün bir hâlde ayrılıyorlardı; kızlar annelerine tutunmuş, anne de babayı suçlar bir hâlde. Bunun üzerine daha da çok sinirlendim. Sonra sakinleştim ve çevremdekiler de sessizliğe gömüldü, gürültü gitti. Arkadaşım et-Tahir

“Vuddu’r–Revâsi” gelip mutlu bir dükkân sahibinin önünde, yanı başıma, kanepeye oturdu. Hareketli, sağlıklı ve keyifliydi. Ona dedim ki:

“Onlardan yaşça büyük olmana rağmen neden büyümedin ve yaşlanmadın?”

Dedi ki:

“Dünyaya geldim geleli hareketliyim. Hareketsiz kaldığımı hatırlamıyorum. Katır gibi çalışırım. Yapacak bir şey olmadığı zaman, oyalanacak bir şeyler yaratırım. Uyumak istediğim zaman uyurum, erken ya da geç ama müezzin sabah namazı için “Allahu ekber, Allahu ekber” der demez uyanmak şartıyla.”

“Ama sen namaz kılmıyorsun ki?!”

“Müezzin ezanını bitirince, dünyanın eskisi gibi devam ettiğini görmekten dolayı gönül rahatlığı içinde kelime-i şehâdet getiriyorum ve bağışlanma diliyorum. Yarım saat kadar kestiriyorum. Gariptir ki, ezandan sonraki kestirme, bana bütün gece uyumaya bedel geliyor. Bundan sonra sanki çalar saatle uyanırmışçasına uyanıyor, çay yapıp Fatıma’yı uyandırıyorum. O, sabah namazını kılar... Birlikte çay içeriz. Ben inip Nil’in üzerinde güneşi karşılar, Allah’ın sabahına, “Sevgiler sana, hoş geldin” derim. Dilediğim kadar ortalıktan kaybolur, sonra döndüğümde kahvaltıyı hazır bulurum. Sonra ben, Fatıma ve kismetin getirdiği Allah’ın kullarından herhangi bir kişiyle birlikte oturur, kahvaltı yaparız. Bu, elli yılı aşkın bir süre hep böyledir.”

Bir gün et–Tâhir Vuddu’r–Revâsi’ye, Ceberu’d–Dâr’ın kızı ve Mahbûb’un dört kız kardeşinden biri olan Fatıma ile evlilik hikâyesini soracağım. Ona şimdi sorayım mı? İpleri kendi elinde değildi ki, tersine Mahbub’un elindeydi. Hem kendine hem de dünyaya gülüyordu. Bir kahraman olur mu? İş ciddiye binerse kendisini Mahbub’a feda edeceği açık. Ona şimdi sorayım mı? Ama o, bütün hayatının dokumasından yapılmış sadece küçük bir cümle söyledi:

“Ceberu’d Dâr’ın kızı Fatıma. Aman Allah’ım, aman!”

“Peki Mahbub?”

et–Tâhir Vuddu’r–Revâsi, öylesine güldü ki, bu gülüşte o gün-

lerin tadı vardı ve Mahbub'u ne kadar sok sevdiğini gösteriyordu. Adını telaffuz etmek bile onu iyiden iyiye mutlu ediyordu; sanki Mahbûb'un yeryüzündeki varlığı, dünyayı daha az acımasız ve daha güzel hâle getiriyordu et-Tâhir Vuddu'r-Revâsî'nin gözünde.

Güldü ve dedi ki:

"Mahbûb başka bir kişi. Mahbûb bir başka çamurdan yaratılmış."

Sonra sustu. O sırada bizzat bu konuda daha fazla bir şey söylemek istemediğini anladım. Bir süre sonra sordum:

"Abdulahfız, senin hayatında bir kez olsun camiye girmediğini söylüyor, doğru mu?"

"Camiye sadece bir defa girdim."

"Niçin ve neyin hatırı için?"

"Sadece bir defa. Kışlardan bir kıştı. Allah bilir ya Tuba ya da Emşir ayıydı."

Ona dedim ki:

"Emşir ayındaydı, Meryem'i geceleyn defnetmemizden sonra."

"Doğru, nasıl bildin?"

"Ben sizinle birlikteydim."

"Nerede? Her ne kadar bütün yöre halkı o gün camide toplanmış olsa da o sabah ben seni görmedim ki?"

"Siz velâd-dâllîn âmîn diyene kadar ben pencerenin yanında bir görünüyor, bir kayboluyordum."

"Sübhânallah! Garip adam! Zavallı Muhaymid, burada duran adam nereye gitti, diye bağırıp duruyordu."

"Peki sonra ne oldu?"

Düşlerin kuşu ansızın uçtu. Vuddu'r-Revâsî kayboldu ve "Veddu Hâmid" de bütün o ihtimallerle birlikte yol oldu. Onun oturduğu yerde Kıbrıslı adamı gördüm. Sesini duyar duymaz keyfim kaçtı. Bağırıp çağırılmalar, gürültüler ve suyun havuzun kenarına çarpış seslerini duydum, karaltılar çıplak kadınlar, çıplak erkekler ve atlayıp zıplayan, bağrıışan çocuklar şeklinde belirdi. Ses diyordu ki:

“Bu kadın için elli sterlin veririm.”

Daha iyi görebilmek için gözlerimi kıstım ve pazarda satışı çıkarılan metaya baktım. O kadındı. Kıbrıslı adam sözünü söylediği sırada kadın portakal suyu içiyordu ve birden portakal suyu boğazına kaçtı ve kadın soluksuz kaldı. Adam ona doğru atıldı, kadın kıpırdadı, hizmetçiler ve oradan geçenler geldiler insanlar toplandılar ve onu kendinden geçmiş bir halde götürdüler, sanki bir sihirbaz sihirli değneğiyle işaret edivermiş gibi birden insanlar gözden kayboluvermiş gibi geldi bana, sanki karanlık da çökmek için birinden bir işaret bekluyormuş gibi bir anda çöküverdi. Ben ve Kıbrıslı adam, baş başaydık. Işık su üzerinde oyunlarını oynuyordu. Alacakaranlıkta bana dedi ki:

“Bu sabah New York’tan Amerikalı iki kız geldi. Hem oldukça güzeller hem de zenginler. Biri on sekiz yaşında, o benim. Diğeri yirmi beş yaşında, o senin. İki kız kardeş, Kabrinya’da bir villaları var. Bende araba var. Bu iş sana bir külfet getirmez. Sözümü dinle. Rengin, onların çok hoşuna gidecektir.”

Karanlık ve aydınlık, havuzun çevresinde ve suyun üstünde birbirleriyle savaşıyordu. Kıbrıslı adamın sesi de sanki karanlığın ordularını silâhla donatıyor gibiydi. Bu yüzden ona, “Peki, dediğin gibi olsun” demek istedim, ama boğazımdan, benim isteğim dışında başka bir ses çıktı. Suyun yüzeyinde cereyan eden savaş izlerken ona dedim ki:

“Hayır, teşekkür ederim. Ben Lefkoşa’ya bunun peşinde koşmak için gelmedim. Ben arkadaşım et-Tâhir Vuddu’r-Revâsî ile sakin sakin konuşmak için geldim. Çünkü o beni Londra’da ziyaret etmeyi reddetti, onunla Beyrut’ta görüşmek de bana zor geldi.”

Sonra ona döndüm, gördüklerim son derece korkunçtu. Ben bir hayal mi görüyorum, yoksa rüya mı görüyorum, ya da delirdim mi? Koştum, otelin barında herkese tutuna tutuna koştum. Bir içki istedim ve onu içtim. Tadını hatırlamıyorum ve ne olduğunu da bilmeden içtim. Biraz sakinleştim. Ama Kıbrıslı adam gelip benimle birlikte oturdu. İki baston üzerinde zıplıyordu. Bir kadeh viski istedi, double. Sağ bacağına savaşta kaybettiğini söyledi. Hangi savaş? Savaşlardan bir savaş, hangi savaş olduğunun

ne önemi var? Odundan bacağı bu sabah kırıldı. Bir dağa çıktı. Londra'dan yeni bir bacak bekliyor. Sesi bazen İngiliz sesi, bazen Alman aksanı karışıyor, bazen bana Fransız sesi gibi geliyor ve Amerikan sözcükler kullanıyor.

“Acaba sen?...”

“Hayır, ben değilim. Bazıları benim İtalyan olduğumu, bazıları Rus olduğumu, bazıları da Alman, İspanyol olduğumu sanıyorlar. Bir defasında Amerikalı bir turist bana Bechuanalandlı miyim diye sormuştu. Düşünsene! Benim nereli olduğumun ne önemi var? Peki ya siz ey saygıdeğer beyefendi!”

“Niçin bana saygıdeğer beyefendi diyorsun?”

“Çünkü sen olduksa önemli bir kişisin.”

“Niçin önemliyim?”

“Sen şimdi varsın, yarın olmayacaksın... Asla yinelenmeyeceksin.”

“Bu, her insanın başına gelen bir şey, bunun ne önemi var ki?!”

“Her insan müdrük değildir. Sense, ey mutluluk sahibi, zamandaki ve mekândaki yerini müdriksin.”

“Öyle olduğumu sanmam.”

Bir dikişte kadehi bitirdi, iki sağlam bacak üzerinde doğruldu, şayet hayal görmüyor veya rüyada değil ya da delirmemişsem, sanki Kıbrıslı adam gibiydi. Son derece yapmacık bir nezaketle eğildi. Yüzü, tıpkı havuzun kenarında gördüğüm gibi, hayatın hiçbir önemi olmadığını düşündürüyordu. Dedi ki:

“Hoşça kal demiyorum, ama görüşmek üzere diyorum, ey mutluluk sahibi.”

“Yatağıma yattığımda saat ondu. Çeşitli vesilelerle uyumaya çalıştım. Yorgundum. Bütün gün yüzdüm. et-Tâhir Vuddu'r-Revâsi ile konuşmaya çalıştım... Ceberu'd-Dâr'in kızı Fatıma'yla evlilik hikâyesini sordum. O büyük günde sabah namazına gelişini sordum. İki kıyı arasını ipekten bir iplikle bağlayan o şarkıyı sordum. Bu arada zavallı Muhaymid Meryem'in hayaline yetişmek için uçsuz bucaksız denizi arşınılıyordu. Ama o cevap vermedi. Ne müzik işe yaradı ne de okuma. Dışarı çıkabilir, bir gazinoya gidebilir, yürüyebilir ya da otelin barında oturabilir-

dim. Hiçbir çare yoktu. Sonra ağrı başladı. Ayaklarımın parmak uçlarında beliren hafif bir uyuşma, yavaş yavaş yukarıya doğru çıkmaya başladı, sonunda korkunç pençeler karnımı, göğsümü, sırtımı ve başımı parçalıyor gibiydi, sanki cehennem ateşi bir anda tutuşuvermişti. Bilincimi kaybediyor, sonra tekrar kendime geliyor, sonra da korkunç bir acı ve ateş girdabına giriyordum. Uyku ve yarı uyanıklık arasında korkunç surat bana görünüyor, bir sandalyeden diğerine atlıyor, odanın çevresinde bir görünüp bir kayboluyordu. Meçhulden gelen, ne olduğunu anlamadığım birtakım sesler; tanımadığım, asık, simsiyah suratlar. Çaresizdim. Bilincim şöyle veya böyle açıldı, ama telefonun ahizesini kaldırıp bir doktor çağırmak benim için çözüm değildi ya da otelin resepsiyonuna inmek veya yardım çığlıkları atmak. Bilinmedik kaderler ile aramda sessiz, yaman bir savaş cereyan ediyordu. Bir tür zafer elde etmiş olmalıyım, çünkü saatin, sabah dördünü gösteren gonklarıyla uyandım. Otel ve kent suskundu. Acılar kaybolmuştu. Sadece yorgunluk hissi ve sanki dünya iyisiyle kötüsüyle bir sivrisinek kanadına bile değmiyormuş gibi büyük bir ümitsizlik duygusu vardı. Bundan sonra uyudum. Sabah dokuzda, beni Beyrut'a götüren uçak Lefkoşa'nın semalarında tur atıyordu ve bu şehir bana tıpkı eski bir mezarlık gibi göründü.

Beyrut'ta ertesi günün akşamında kapının zili çaldı. Kapıyı açtığımda karşımda siyahlara bürünmüş bir kadın gördüm. Kucağında bir erkek çocuk vardı.

Ağlıyordu. Söylediği ilk söz:

“Ben Filistinli bir kadını. Kızım öldü.” oldu.

Bir süre durup, ne diyeceğimi bilmez bir hâlde ona baktım. Ama kadın içeri girip oturdu ve dedi ki:

“Rahatlayıp çocuğu emzirmem için beni yalnız bırakır mısın?”

O bana hikâyesini anlatırken kapının çili çaldı. Telgrafi aldım ve açtım. Filistinli kadın bana büyük felâketin haberlerini anlatırken, ben onu bırakmış kendi faciamı yaşıyordum. Gitmedik yer bırakmadım, her şeyden önce ne zaman ve nasıl öldüğünü öğrenmek istiyordum. Bana dediklerine göre, sabahleyin her

zamanki gibi bahçede tarlasında çalışmış, her gün yaptığı şeyleri yapmış, hiçbir şeyden şikâyeti yokmuş. Akrabalarının evlerine girmiş, arkadaşlarıyla birlikte orada burada oturmuş. Bir miktar yarı olgun hurma getirmiş ve onunla kahve içmiş. Konuşmaları sırasında birkaç kez adımı zikretmiş. Dört gözle yolumu gözlüyormuş, çünkü ona geleceğimi haber vermiştim. Her zamanki gibi hafif bir akşam yemeği yemiş, akşam namazını kılmış, sonra saat on gibi ölüm meleği gelmiş ve sabah namazından önce de ruhunu teslim etmiş. Uçağın beni Lefkoşa'dan Beyrut'a götürdüğü sırada cenazesini hemen defnetmişler.

Kuşluk vakti mezarı başında durdum. Ben dua ederken Kıbrıslı adam, resmî kıyafetleriyle mezarın kenarında oturmuş beni dinliyordu. Bana, sanki yerle gökten kopup gelen ve beni her yönden kuşatan bir sesle dedi ki:

“Beni bu kıyafetle ancak son nefesinde görebilirsin; sana kapıyı açıp, senin için nazıkçe eğilip, sana: “Buyurunuz ey mutluluk sahibi” diyeceğim zaman. Beni çok çeşitli kılıklarda göreceksin. Beni güzel bir kız kılığında görebilirsin; sana gelip, görüş ve düşüncelerine hayran olduğunu, bir gazete veya bir dergi için seninle röportaj yapmak istediğini söyleyen güzel bir kız kılığında. Veya sana yüreğinin hoplayacağı bir görev teklif eden bir başkan veya hâkim kılığında. Veya pek bir çaba sarf etmeksizin sana servet kazandıracak hayatın oyuncaklarından bir oyuncak kılığında. Belki de bilmediğin bir nedenle sana alkış tutan büyük bir kalabalık kılığında. Beni belki de senden yirmi yaş daha küçük bir kız kılığında seni arzulayan ve sana dağda ıssız bir kulübeye gitme teklifinde bulunan bir kız kılığında. Dikkatli ol! Gelecek sefere, sana ruhunu feda edecek bir baban yok artık. Dikkatli ol! Ecelin saati bellidir. Ama bizler, oyunda mahir olanları dikkate alıyoruz. Dikkatli ol, çünkü sen şimdi dağın zirvesine doğru tırmanıyorsun.”

Onun Lefkoşa'da o gün babamla aramızda bir tercih yapmakta olduğunu ve en iyimizi seçtiğini anlayınca, onca zamandır içimde tutsak kalmış olan gözyaşlarımı boşaltıverdim, ölümü, yaşamı ve Kıbrıslı adamı unutana dek ağladım.

TANDIR

Fuâd Et-Tekerli*

Çeviren: Musa Yıldız

İşin başında gerçeği söylemediğim doğrudur. Bu gerçeği bir aydan fazla gizledim. Ama ben, o sürede tutukluydum, namus değerlidir ve insan gerçeği ne zaman söylemesi gerektiğini bilmez.

Sayın hâkimler, bu suçtan dolayı ben masumum, kardeşim Abdu'l-Hamza'nın eşi Ferha'yı zina yaptığı için öldürdüm. Suçu işledikten hemen sonra onunla karşılaştım. Araplık onuruyla kendimi kaybettim. Bildiğiniz gibi namus çok değerlidir ve âdetlere göre kanla temizlenir. Bunun için şu önünüzde duran av tüfeğini doldurup, suç üstüneyken ona bir el ateş ettim. Dostuna gelince... Sayın hâkimler, bana izin verin onun hakkında ta baştan başlamak istiyorum.

Tahmin edebildiğiniz gibi onları birlikte görmedim. O sabah onu gördüğümde üzerinde beyaz puanlı, kırmızı bir elbise vardı. Odasından çıkıp kahvaltı hazırlamak ve ekmeğe pişirmek üzere tandırın kenarında odunları tutuşturuyordu. Bana istemeyerek zina yaptığını ve intihar etmek istediğini söyledi. Sonra ateşi tutuşturmaya başladı. Yanındaki mermileri ateşe atıp onunla intihar etmek istiyordu. Birden kanım beynime sıçradı ve tüfeği

* et-Tekerli, Fuâd. (2011). A Reader of Modern Arabic Short Stories, *et-Tennûr*, Saqi Books, Birleşik Krallık.

ona doğrulttum. Sonra ateş ettim ve onu öldürdüm. Sayın hâkimler, namus değerlidir. Biz bedevi Araplarız, bu ayıbın bize zarar vermesini istemeyiz. Zina eden kadını öldürmeyi âdet edindik. Hata eden kadını aramızda yaşatmamaya alıştık. O temizlenmesi gereken bir pislikti. Ferha bana, Emniyet Müdürü tarafından kocasının tutuklanmasını fırsat bilerek karanlık bastıktan sonra sözleştikleri gibi dostunun ona geldiğini ve yatağında kocasına ihanet ettiğini bizzat kendisi söyledi. Ben ailemin namusunu korumaktan başka bir şey yapmadım. Kocasını benim kardeşim, o da benim amcamın kızıydı. Bal rengi gözlü, güzel yüzlü, 19 yaşında bir bayan olan Ferha gençliğini ve güzelliğini kullanmış, dostunu kendisiyle buluşmaya teşvik etmişti. Böylece her şey bitmiştir.

Üvey kardeşim Halime ise hiçbir şey görmedi. Size Yüce Allah'ın kitabı üzerine yemin ederim. Evet, benimle beraberdi, ama hiçbir işe karışmadı. Çünkü orada değildi. Evin başka bir yerindeydi. Yüce Mahkemeye ailenin durumu ve geçim yolunu açıklamak için bir şeyler söylemek istiyorum. Biz fakir insanlarız, hepimiz birkaç odalı çamurdan yapılmış bir evde oturuyoruz. Evin doğu tarafında kardeşim Abdu'l-Hamza'nın odası, onun yanında annemizin odası, sonra da benim ailemin odası var. Ben on senedir evliyim ve dört çocuğum var. Orduda hizmet vererek teğmen rütbesine kadar yükseldim, daha önce de hiç ceza almadım. Tandır, avlunun ortasında, kız kardeşim Halime'nin odasının yanındadır. Kız kardeşim de bizimki gibi çamurdan bir odada kalıyor. Bu yönden mahkemeyi aydınlatmayı unuttum.

Olay sabahı, kız kardeşim beni uyandırdı. Aslında uyanıktım, zannedersem, kardeşimin öldürülen hanımıyla birlikte kalan Nuriye teyzem, bize seslenerek kurşun seslerinin nereden geldiğini soruyordu. Dışarı çıktığımda ocağın başında Ferha upuzun yatıyor ve tandırda mermiler patlıyordu. Bunlar benim polise verdiğim ifademde geçen sözler, gerçeği yansıtmadığını sizler de biliyorsunuz. Sayın hâkimler, dalgınlığımdan size bunları tekrar anlattım. Affınızı diliyorum. Ansızın bu bela başımıza geldiğinde, onu herhangi bir şekilde halletmemiz gerektiğini anladık. Ancak gerçekler gizlenemez. Şanssızlık sebebiyle gerçeklerin